

NEWSYRIZA. Χρονικό Μιας Πολιτικής Μετάλλαξης

«Θέσεις» Editorial Τεύχος 135: περίοδος Απρίλιος - Ιούνιος 2016

Αριστερά που μπορεί

Στη σημερινή ιδιόμορφη πολιτική συγκυρία που σημαδεύεται από δεκαπεντάμηνη κρατική διαχείριση από την «κυβερνώσα Αριστερά» του ΣΥΡΙΖΑ, κάθε προσπάθεια ερμηνείας της τρέχουσας πραγματικότητας συχνά εγκλωβίζεται σε απολογισμούς της «ασφυκτικής διαπραγμάτευσης» του πρώτου εξαμήνου απέναντι σε έναν αντίπαλο που αξιοποίησε τη «συντριπτική υπεροπλία» που διέθετε. Εδώ θα αναζητήσει κανείς σημάδια είτε για την αναγκαία «προσαρμογή» της Αριστεράς στο έδαφος του «κοινωνικού ρεαλισμού», είτε για τη σταδιακή προγραμματική αποδέσμευση της πολιτικής της από την επαγγελία μιας αδύνατης πλέον «μεροληψίας υπέρ της εργασίας» και την αναγκαστική στροφή της προς κάποιου τύπου «τακτικό συμβιβασμό» που περισώζει τα «απολύτως αναγκαία» εγγράφοντας υποθήκες για το μέλλον.

Το όλο εγχείρημα συχνά περιγράφεται με την απάντηση στο αυτόκλητο δίλημμα μονοσήμαντης απόφασης: Προτιμάμε μια Αριστερά που κάνει ό, τι μπορεί από μια Δεξιά που κάνει ό, τι θέλει!

Με αυτό τον τρόπο επιτυγχάνεται η αποδέσμευση της «κυβερνώσας Αριστεράς» του ΣΥΡΙΖΑ από «παιδικές ασθένειες» ριζοσπαστικότητας και δικτύωσης με τα κοινωνικά κινήματα. Περιορισμούς που τη δέσμευαν στην προσπάθεια να απευθυνθεί σε όλα τα υποσύνολα του «εθνικού ακροατηρίου» ώστε να επιτύχει την «κατάκτηση» του κυβερνητικού μηχανισμού. Η ταχεία «ωρίμανση» του ΣΥΡΙΖΑ από την Αριστερά της ριζοσπαστικότητας προς μια Αριστερά που «κάνει ό, τι μπορεί» πέρασε μέσα από μια «άνιση μάχη» απέναντι σε «υπέροπλο» αντίπαλο. Μια μάχη που «απλά ήταν αδύνατο να κερδηθεί», μιας και ο «εχθρός» έριξε όλες του τις δυνάμεις για να συντρίψει την «ελπίδα», η οποία τώρα πια αναγκάζεται να υιοθετήσει την υπόγεια «μακρά πορεία» μέσα από τους θεσμούς και τη μάχη της καθημερινότητας.

Είναι προφανές ότι η θέση αυτή είναι εξαιρετικά «βολική» για όλους τους εμπλεκόμενους. Η ηγεσία του ΣΥΡΙΖΑ βρίσκει επιτέλους τον αποχρώντα λόγο της στρατηγικής ήττας του 2015, αλλά και παρουσιάζει τη διαδικασία μετεξέλιξής της ως τακτική υποχώρηση, ως πρώτο στάδιο ενός «πολέμου θέσεων» που κάποτε θα επιτρέψει τη σταδιακή «αντεπίθεση». Η πάσης φύσεως αριστερή αντιπολίτευση αιτιολογεί την προφανή της «τύφλωση», που την έκανε να αντιληφθεί το «στρατηγικό ολίσθημα» του ΣΥΡΙΖΑ μόλις την 13η Ιουλίου στην «επαίσχυντη συμφωνία» του 3ου Μνημονίου, ενώ το ΚΚΕ επιχαίρει ψελλίζοντας φληναφήματα αυτοδικαίωσης στην αυτιστική απομόνωσή του. Η δεξιά «συμμαχία του κοινού νου» και οι ακροδεξιές νεοφιλελεύθερες εκδοχές της, από τα «κεντρώα» αποκόμματα έως τη ΝΔ του Κ. Μητσοτάκη, «αποδεικνύουν» τον μονόδρομο των κομβικών μνημονιακών επιλογών τους, κυρίως όμως βγαίνουν από το αδιέξοδο του πολιτικού παροπλισμού ανακτώντας και πάλι θέσεις στο πολιτικό παιχνίδι. Τέλος, η κυοφορούμενη εθνικιστική ακροδεξιά με κοινοβουλευτικό μανδύα, θα επιχειρήσει να αποκτήσει πρόσβαση στην κοινοβουλευτική σκακιέρα σπάζοντας την πολιτική απομόνωση των ναζιστών εγκληματιών.

Με αυτό τον τρόπο το αντικείμενο της πολιτικής απέκτησε κοινό πλαίσιο αναφοράς για το

σύνολο (σχεδόν) του πολιτικού φάσματος. Αυτό που «μπορεί να κάνει» η Αριστερά, φαίνεται να είναι σε απόσταση αφής από όλο το λοιπό πολιτικό φάσμα.

Τι είναι λοιπόν αυτό που «μπορεί να κάνει» η Αριστερά;

Μνημόνιο σε ποσοστά

Από τα πράγματα προκύπτει ότι αυτό που «μπορεί να κάνει» η Αριστερά είναι η εγγραφή της στο γεωμετρικό τόπο των δυνάμεων που επαγγέλλονται μια «κανονική διακυβέρνηση», «αλλαγές» που κινούνται στο πλαίσιο του «κοινωνικά εφικτού». Και σε αυτές η μεροληψία υπέρ της εργασίας είναι βέβαιο ότι δεν συμπεριλαμβάνεται, διότι καταστρατηγεί τη (νομική) αστική αρχή της ισότητας όλων των πολιτικών και οικονομικών υποκειμένων, βασικό πυλώνα της αρχής της «ελευθερίας».

Η μεροληψία υπέρ της εργασίας συνιστά ένα αποτρόπαιο αγκάθι στο μάτι του αστικού πολιτισμού. Νοθεύει σε σημείο αδιανόητο τον πυρήνα της αστικής κοινωνίας, εισάγοντας μια ασύμμετρη για τον αστισμό αρχή ανισότητας η οποία επιχειρεί να λογιστικοποιήσει το συνταγματικά απεχθές πρόταγμα «νόμος είναι το δίκιο του εργάτη». Και ο λόγος είναι ότι προσβάλλει τον νομικό πυρήνα λειτουργίας του αστικού κράτους από τη στιγμή της εγκαθίδρυσής του, να εμφανίζει δηλαδή κάθε θεσμική έκφασή του που οργανώνει το συνιστάμενο συμφέρον του άρχοντος συγκροτήματος ότι εξυπηρετεί το συμφέρον όλης της κοινωνίας.

Πώς είναι λοιπόν δυνατό να αντιστραφεί αυτή η θεμελιακή ιδιότητα της κρατικής μηχανής, και η τελευταία να αρχίσει να εκδηλώνει ανοιχτά ταξική μεροληψία, και μάλιστα υπέρ των ηγεμονευόμενων κυριαρχούμενων τάξεων; Πώς θα εγγραφεί στο εσωτερικό των κρατικών μηχανισμών κάτι που συνιστά βασικό συστατικό μιας πολιτικής ανατροπής των κοινωνικών συσχετισμών δύναμης, την απαρχή μιας συστηματικής προσπάθειας αλλαγής του πλαισίου οργάνωσης και διαχείρισης των κοινωνικών αντιφάσεων;

Αν και στα προεκλογικά προγραμματικά στοιχεία του ΣΥΡΙΖΑ υπήρχε, τουλάχιστον σε επίπεδο αρχικής διακήρυξης, η πρόθεση για συγκεκριμένα μέτρα ταξικής μεροληψίας υπέρ της εργασίας (βασικός μισθός, 13η σύνταξη, αντιστροφή των κοινωνικών περικοπών για τους κοινωνικά ασθενέστερους, κλπ.), εντούτοις οι αναφορές αυτές γρήγορα «λησμονήθηκαν» στο βωμό της «παραγωγικής ανασυγκρότησης» που αυτή έλαβε πλέον τη θέση της «κοινωνικής ατμομηχανής». Η θέση της εργασίας γινόταν ολοένα περισσότερο εξαρτημένη από την «οικονομική μεγέθυνση», σε πλήρη αρμονία με τη θεωρία της «πίτας» που τα κομμάτια της εξαρτώνται από το μέγεθός της, παύοντας με αυτό τον τρόπο κάθε συζήτηση περί αναδιανομής. Από το σημείο αυτό έως την πλήρη εγκατάλειψη κάθε αναφοράς σε ταξική μεροληψία δεν υπάρχει μετρήσιμη απόσταση. Απλά αναζητήθηκε η πρώτη εύκαιρη αφορμή για να ενταφιαστεί πανηγυρικά με πρόσχημα την επισημοποίηση της συνθηκολόγησης: είχε όμως προαναγγελθεί ήδη από την προεκλογική περίοδο με τις συνεχείς αναφορές του Γ. Δραγασάκη στην ανάγκη «στήριξης της ανάκαμψης», αλλά και τη φετιχιστική προσκόλληση του «Αριστερού Ρεύματος» στην «παραγωγική ανασυγκρότηση» με δημόσιο πρόσημο.

Η μετατόπιση αυτή είχε όμως και άλλες συνέπειες. Μάταια θα αναζητήσει κανείς στη μακρά προεκλογική περίοδο «ωρίμανσης» του ΣΥΡΙΖΑ μετά τον Ιούνιο του 2012, κάποιες

αρχεϊακές αναφορές στην ιστορία του εργατικού κινήματος, από την παρισινή κομμούνα και τη ρωσική επανάσταση, έως τις κοινωνικές εξεγέρσεις σε όλη την υφήλιο στο δεύτερο μισό του 20ού αιώνα και το κίνημα κατά της παγκοσμιοποίησης. Οι πολιτικές αναφορές εστιάζονται πλέον σε περισσότερο «ανώδυνα» κοινωνικά και πολιτικά πρότυπα, όπως στην ανάγκη για μια «σύγχρονη Αριστερά» με έμφαση στο τρίπτυχο της Γαλλικής Επανάστασης «Ελευθερία, Ισότητα, Αδελφσύνη», έστω και με προσθήκη του οικολογικού αιτήματος επειδή σήμερα «μετράει».

Αν όμως καταγραφεί αυτή η συστηματική σταδιακή μετατόπιση του ΣΥΡΙΖΑ από κάποια ίχνη ταξικής μεροληψίας στην «πολιτική κανονικότητα» και τον οικονομικό κομφορμισμό, τότε λίγη έκπληξη προξενεί η μνημειώδης φράση του Γ. Βαρουφάκη (τι «προωθητική» «αριστερή» παρουσία, αλήθεια!) ότι η Αριστερά συμφωνεί με το 70% του Μνημονίου. Ούτε αιφνιδιάζεται κανείς από τη «διαπραγμάτευση» στη βάση της χρηματοδοτικής αφάιμαξης με την κατά γράμμα καταβολή των δόσεων, την τήρηση όλων των διεθνών «χρηματοδοτικών υποχρεώσεων της χώρας», χωρίς τη διεκδίκηση των αντίστοιχων συμβατικών δικαιωμάτων. Και φυσιολογικά καταλήγει κανείς στον μνημονιακό «συμβιβασμό», για να «σωθεί η χώρα» από τον «εκβιασμό των δανειστών» ακολουθώντας ακριβώς τη συνταγή τους, όπως εκφράζεται πλέον από τις νέες πολιτικές συντεταγμένες:

«Η Αριστερά υπάρχει για να εκπροσωπεί και να εκφράζει πολιτικά τους πιο αδύναμους, τους πιο αδικημένους αλλά και τα δημιουργικά στρώματα των κοινωνιών που θα πάρουν πάνω τους τη διαδικασία της ανασυγκρότησης σε οικονομικό, ηθικό και αξιακό επίπεδο» (Π. Ρήγας, Γραμματέας ΣΥΡΙΖΑ, Χαιρετισμός στο Διεθνές Συνέδριο: «Συμμαχία Ενάντια στη Λιτότητα – για τη Δημοκρατία στην Ευρώπη»).

Ή όπως ακριβώς το είχε διατυπώσει ο Α. Τσίπρας: κάναμε έναν συμβιβασμό, δεν είμαστε συμβιβασμένοι!

Ευρώπη των «οραμάτων»

Αν όμως η πραγματικότητα αντιστέκεται στα ιδεολογήματα και αρνείται να υποταχθεί στα ερμηνευτικά σχήματα που προβάλλει η τρέχουσα πολιτική μετατόπιση του ΣΥΡΙΖΑ, τότε άλλη λύση δεν υπάρχει από την προβολή μιας άλλης πραγματικότητας περισσότερο προσαρμοστικής στις νέες επιλογές και συντεταγμένες.

Μπορεί οι δυνάμεις της εργασίας στην Ελλάδα να βουλιάζουν μέσα στην κοινωνική απαξία των διαδοχικών και ατελείωτων μνημονίων, μπορεί ο κοινωνικός συσχετισμός δυνάμεων να συντρίβει οποιαδήποτε απόπειρα εναλλακτικής προσέγγισης απέναντι στον νεοφιλελεύθερο μεσαίωνα, αλλά δεν είναι λόγος αυτός για να κυριαρχήσει η απογοήτευση: «Το διαχρονικό όραμα, [...] ο στόχος της σύγχρονης Αριστεράς [...] διαφαίνεται μέσα στην Ευρώπη, [...] η ανάγκη για δημοκρατική, προοδευτική, αριστερή μετατόπιση όλο και μεγαλώνει» (Π. Ρήγας, ό.π.).

Αποτελούν μακρινό παρελθόν οι διακηρύξεις του κόμματος που εκτιμούσαν ότι θα υπάρξουν συγκρούσεις και αναμετρήσεις με τις κυρίαρχες νεοφιλελεύθερες πολιτικές στην Ευρώπη, προκειμένου να ανοίξει δρόμος για την προώθηση ουσιαστικών ανατροπών στο νεοφιλελεύθερο πλαίσιο επιβολής των πολιτικών λιτότητας, οικονομικής αφάιμαξης και αντίστροφης αναδιανομής υπέρ του κεφαλαίου. Η σύγκρουση μετατρέπεται σε

«μετατόπιση» η οποία μάλιστα σε μεγάλο βαθμό όχι απλά διαφαίνεται αλλά έχει ήδη πραγματοποιηθεί. Προβάλλεται μια νέα (εικονική) πραγματικότητα σύμφωνα με την οποία έχουμε σημάδια αυτού του αλλαγμένου ευρωπαϊκού τοπίου, γεγονός που συμπυκνώνεται στο σύνθημα: «Ο ΣΥΡΙΖΑ ανοίγει δρόμους για όλη την Ευρώπη». Και σε λίγο ο ενεστώς θα παραχωρήσει τη θέση του στον αόριστο.

Πλείστα κομματικά κείμενα επικαλούνται τις εκλογικές μετατοπίσεις που έγιναν σε σειρά ευρωπαϊκών χωρών: Μιλάμε για τα εκλογικά αποτελέσματα στην Πορτογαλία, στην Ισπανία, αλλά και για την επικράτηση του Κόρμπιν στους Εργατικούς της Μεγάλης Βρετανίας. Αλλαγές για τις οποίες προβάλλεται η επίδραση που είχε ο ΣΥΡΙΖΑ και οι τρεις εκλογικές αναμετρήσεις στην Ελλάδα το 2015. Αρκεί όμως να δούμε τον χαρακτήρα αυτών των αλλαγών για να κατανοήσουμε τις υποθήκες που εγγράφει για το μέλλον η «κυβερνώσα Αριστερά».

Η «αλλαγή» στην Πορτογαλία, παρόλο το συμβολικό στοιχείο αντικατάστασης της δεξιάς κυβέρνησης Κοέλιο, πολύ απέχει από μια ανατροπή του νεοφιλελεύθερου πλαισίου λιτότητας των ετών που προηγήθηκαν: Έχει γίνει με απόλυτο σεβασμό του στάτους κβο που επιτεύχθηκε στα χρόνια των Μνημονίων, και με συγκεκριμένες προγραμματικές δεσμεύσεις ότι η διορθωτική κίνηση δεν θα υπερβεί τα όρια ενός ήπιου νεοφιλελευθερισμού που θα αμβλύνει ενδεχόμενες ακρότητες του προηγούμενου προγράμματος.

Το ισπανικό τοπίο είναι ακόμη θολότερο και με πιθανό ορίζοντα νέων εκλογών που θα επιβεβαιώσουν ή θα αμβλύνουν τις σημερινές τάσεις. Η προσπάθεια για αμφίπλευρη διεύρυνση των Ισπανών σοσιαλιστών με τους Podemos αλλά και τους συντηρητικούς Ciudadanos, εικονογραφεί παρόμοιες τάσεις διόρθωσης, αλλά όχι αλλαγής, σε μια χώρα μάλιστα που έχει το εκπληκτικό προνόμιο να «συντηρεί» για χρόνια την ανεργία στο ύψος του 20%.

Ενώ και οι Βρετανοί Εργατικοί με την εκλογή του Κόρμπιν περισσότερο σηματοδοτούν την ανάγκη ανασύνταξης μπροστά σε μια μακρά περίοδο αντιπολιτευτικής περισυλλογής, παρά την προετοιμασία για «αριστερή έφοδο» κατάληψης της εξουσίας.

Θα ήταν όμως λάθος να περιορίσουμε το όψιμο «ευρωπαϊκό όραμα» του ΣΥΡΙΖΑ στις – έστω ασθενικές – τάσεις διορθωτικών προσαρμογών του νεοφιλελεύθερου πλαισίου. Η κύρια συνιστώσα πολιτικής προσαρμογής δεν βρίσκεται στην Ευρώπη, αλλά μάλλον στον ΣΥΡΙΖΑ. Όταν η «κυβερνώσα Αριστερά» μιλάει για τις εξελίξεις στην Ευρώπη που επηρεάζουν καθοριστικά τις εξελίξεις και τις προοπτικές στην Ελλάδα, όταν διατείνεται ότι στην Ευρώπη θα γίνει η μετατόπιση των πολιτικών συσχετισμών «σε προοδευτική, δημοκρατική κατεύθυνση», εννοεί κυρίως τη δική της μετατόπιση προς ένα νέο σημείο ισορροπίας της απαξιωμένης Κεντροαριστεράς: «[...] αυτή η τοποθέτηση των περασμένων δεκαετιών μετά και τις πολιτικές μετατοπίσεις σε Πορτογαλία - Ισπανία παίρνει χαρακτηριστικά κεντρικής πολιτικής κατεύθυνσης για τον ΣΥΡΙΖΑ αλλά και για μια σειρά κοινωνικών δυνάμεων που βλέπουν ότι στην Ευρώπη υπάρχουν οι όροι και οι προϋποθέσεις μιας προοδευτικής και δημοκρατικής αντεπίθεσης ώστε να βγούμε από τη σημερινή κρίση που πέρα από το οικονομικό της σκέλος έχει έντονες ηθικές και αξιακές απολήξεις» (Π. Ρήγας, ό.π.).

Η συμμετοχή του Προέδρου του ΣΥΡΙΖΑ ως παρατηρητή στην πρόσφατη σύνοδο των Σοσιαλιστών στο Παρίσι αποτελεί την απαρχή μιας μακράς «ευρωπαϊκής πορείας» με προδιαγεγραμμένη απόληξη, τον πυρήνα της Κεντροαριστεράς, στην προσπάθεια να δοθεί

ένα «φιλί ζωής» στην κλινικά νεκρή Σοσιαλδημοκρατία.

Με την έννοια αυτή, ο ΣΥΡΙΖΑ έχει μια παράλληλη πορεία προς τις προσφυγικές ροές: Αναζητά τη φυγή προς την Ευρώπη μακριά από τον κοινωνικό πόλεμο, την κοινωνική και οικονομική ερήμωση της Ελλάδας των Μνημονίων.

ΣΥΡΙΖΑ της προσφυγιάς

Η θέση της «κυβερνώσας Αριστεράς» στο ζήτημα των προσφυγικών ροών πέρασε επίσης διάφορες φάσεις και εμφάνισε σημαντικές μεταπτώσεις. Από τις αρχικές τοποθετήσεις στη βάση των αρχών αλληλεγγύης και συνδρομής προς κατατρεγμένους πρόσφυγες και μετανάστες, στην υπογραφή της ευρωπαϊκής συμφωνίας, τη δημιουργία δομών «φιλοξενίας», έως και την επαναφορά των Κέντρων Κράτησης τύπου Αμυγδαλέζας και τις «επαναπροωθήσεις» «παράτυπων» μεταναστών. Και όλα αυτά στο φόντο ρητής ή έμμεσης διεκδίκησης για «χαλάρωση» της συμφωνίας του 3ου Μνημονίου λόγω της προσφυγικής κρίσης και του επιπρόσθετου κόστους διαχείρισης των προσφυγικών και μεταναστευτικών ροών (που άλλωστε καλύπτονται χρηματοδοτικά από την ΕΕ). Μια θέση διανθισμένη με αδιαφοροποίητη συμπόρευση στην καταδίκη της «τρομοκρατίας», η οποία ως έννοια καθίσταται πλέον ένα άδειο δοχείο που γεμίζει με το κατά βούληση (και σκοπιμότητα) αντίστοιχο περιεχόμενο.

Εκείνο όμως που περισσότερο από όλα ξενίζει είναι η ευκολία με την οποία η ρητορική της «αλληλεγγύης» συνδυάζεται πλέον αρμονικά με τη διαχειριστική αδυναμία ή/και ανεπάρκεια: Καθυστερήσεις στην προετοιμασία των χώρων υποδοχής, ελλιπής σχεδιασμός αναντίστοιχος του μεγέθους των ροών, καταδίκη της πολιτικής των κλειστών συνόρων των άλλων, πλήρης απουσία μιας ελληνικής μεταναστευτικής πολιτικής με πρόσχημα ότι οι πρόσφυγες είναι «διερχόμενοι», δεν ζητούν την εγκατάσταση στην Ελλάδα. Ενώ συνδυάζεται συχνά με άμεση ή έμμεση καταδίκη των ιδιωτικών μορφών προσφυγικής συνδρομής, χωρίς τις οποίες το όλο σύστημα θα είχε προ πολλού καταρρεύσει, αλλά και με τα πλέον ακραία εθνικιστικά παραληρήματα (με κορύφωση τις «αυστηρές συστάσεις» ειδικά προς τη Μακεδονία ότι το κλείσιμο των συνόρων θα της κλείσει και τις «πόρτες» προς την ΕΕ).

Με μια φωτεινή εξαίρεση: το παράδειγμα του υπουργού Α. Μάρδα ο οποίος δείχνει διατεθειμένος να εξετάσει ευνοϊκά αιτήσεις εγκατάστασης (προσφύγων ή και μεταναστών;) στην Ελλάδα εφόσον αυτές συνοδεύονται από κατάλληλο επενδυτικό προφίλ. Όπου η «κυβερνώσα Αριστερά» φαίνεται να έχει μετατοπιστεί από την εργασιακή στη χρηματική αποτίμηση της αξίας των μεταναστών.

Και όλα αυτά με αναβίωση των ιδεολογιών του «ανάδελφου έθνους» που «μόνο αυτό» γνωρίζει να ασκεί την έμπρακτη αλληλεγγύη, που έχει τις «μνήμες της προσφυγιάς» ζωντανές από τις πρόσφατες μετακινήσεις πληθυσμών στις αρχές του 20ού αιώνα, που καταφέρνει να συνδυάζει τη φυλετική καθαρότητα (ο «τρισχιλιετής ελληνισμός») με την αφομοίωση αλλοεθνών προσμίξεων, μένοντας όμως «ανέπαφο» από τις διαρκείς μετακινήσεις πληθυσμών στον ελλαδικό χώρο. Είναι πραγματικά αξιοθαύμαστο πώς το έθνος αυτό κατόρθωσε να διατηρήσει τη «μοναδική ταυτότητά» του απέναντι στις ξένες επιβουλές και κατακτήσεις, από τους Ρωμαίους και τους Γότθους έως τους Σλάβους, τους Οθωμανούς και τους Αλβανούς, έχοντας στον εθνικό κορμό τέτοια πληθώρα γηγενών

Ελλήνων, όπως είναι οι βλάχοι, οι αρβανίτες, οι σλαβόφωνοι, κλπ.

Τίποτε από όλα αυτά δεν θα ήταν όμως εφικτό αν δεν ήταν σαφείς οι εθνικές διαχωριστικές γραμμές που – έστω και ακουσίως – παρέβη ο υπουργός Μουζάλας αθετώντας τον κώδικα τιμής και κατονομάζοντας τη χώρα χωρίς όνομα. Γιατί η αλληλεγγύη με τους «ξένους» μπορεί να γίνει εφικτή μόνο στη βάση μιας «αληθινά εθνικής γραμμής» που θα ξεχωρίζει το «μέσα» από το «έξω», το «εμείς» από τους «άλλους», θα αντιμετωπίζει το «δημογραφικό» με καθαρά φυλετικά-εθνικά κριτήρια, θα συγκροτεί τη σύγχρονη ιστορία με τα υλικά του ένδοξου παρελθόντος.

Και ας διατείνονται οι οπαδοί της παγκοσμιοποίησης στους Financial Times (FT) ότι «από το 2008 έως το 2014 οι κυβερνήσεις της Ε.Ε. έχουν εκδώσει έναν εντυπωσιακά σταθερό αριθμό αδειών παραμονής, σχεδόν πάντοτε μεταξύ 2 και 2, 5 εκατομμυρίων τη χρονιά [...] ενώ δημαγωγικοί πολιτικοί και υστερικά μέσα ενημέρωσης προκαλούν πανικό για ανεξέλεγκτα κύματα μεταναστών από μη λευκές, συχνά μουσουλμανικές χώρες που πλημμυρίζουν την Ευρώπη». Και σημειώστε ότι η πρώτη σε έκδοση αδειών παραμονής σε μισό εκατομμύριο αλλοδαπούς ήταν η μεταναστευτικά «σκληρή» Βρετανία!

Τελικά αυτό που καθιστά την προσφυγική κρίση ανεξέλεγκτη δεν είναι ο αριθμός των προσφύγων αλλά η υποκρισία και η δημαγωγία της Ευρώπης. («Αλήθειες που δεν ξέρετε για το προσφυγικό», TonyBarber, 4/2/2016, FT).

Αριστερά της αντι-διαπλοκής

Τελικά, τι έχει μείνει από το πρόγραμμα της «ανατροπής» μετά από όλες τις διαδοχικές συνεχόμενες εκπτώσεις; Φαίνεται ότι από καιρό η «κυβερνώσα Αριστερά» οικειοποιήθηκε ένα ζήτημα που πρυτάνευε στο θυμικό του λαού, στις αυθόρμητες λαϊκές ιδεολογίες: Η μάχη κατά της διαφθοράς, κυρίως όμως κατά της διαπλοκής, του χώρου δηλαδή όπου τα «μεγάλα συμφέροντα» απλώνουν τα δίκτυα τους και παγιδεύουν το ευάλωτο και χαλαρής συνείδησης πολιτικό προσωπικό. Όπως θυμόμαστε άλλωστε, οι προεκλογικές συγκεντρώσεις του ΣΥΡΙΖΑ σείονταν από συνθήματα κατά της διαπλοκής, όταν το λαϊκό αίσθημα «απαιτούσε»:

Να πληρώσουν οι πάσης φύσεως φοροφυγάδες.

Να παταχθεί το λαθρεμπόριο τσιγάρων, ποτών και καυσίμων.

Να μπει τάξη στο άναρχο και εκβιαστικό τηλεοπτικό τοπίο και να περάσουν τα ύπουλα κανάλια σε τίμια χέρια τίμιων βιώσιμων επιχειρηματιών.

Να ελεγχθούν τα δημόσια έργα και να σταματήσει ο εκβιασμός των εθνικών εργολάβων, των καραμανλικών «νταβατζήδων».

Διότι σε ένα κράτος της «αντι-διαπλοκής» θα ανθίσουν φυσιολογικά οι βαθιές προοδευτικές θεσμικές τομές, όπως είναι το νομοσχέδιο για την (με το σταγονόμετρο) κτήση ιθαγένειας, το σύμφωνο συμβίωσης και άλλα που έρχονται προσεχώς. Κυρίως όμως η «παραγωγική ανασυγκρότηση», η δημιουργία ενός «νέου παραγωγικού μοντέλου» στηριγμένου στην «εξωστρέφεια», ικανού να αναπληρώσει την εγχώρια ζήτηση που έχει γκρεμιστεί στα

τάρταρα μετά από μια επταετία ανελέητης λιτότητας. Αντί για τον αναγκαίο «άρτο» η κυβερνώσα Αριστερά δίνει στον λαό ένα νεφελώδες «περί δικαίου αίσθημα» που καλείται να υποκαταστήσει την αφόρητη καθημερινή πραγματικότητα.

Γιατί αυτό που λείπει από τη χώρα δεν είναι η προστασία της εργασίας, αλλά η «πλήρης απουσία βασικών δομών που είναι αυτονόητες σε άλλα πολιτισμένα κράτη [...] [ώστε] να γίνουμε μια φυσιολογική ευρωπαϊκή χώρα, να μην είμαστε ξέφραγο αμπέλι, να ξέρουμε τι μας γίνεται ως χώρα» (Π. Ρήγας, ό.π.).

Η Αριστερά της αντι-διαπλοκής που κάνει ό, τι μπορεί για να γίνει η Ελλάδα μια «φυσιολογική» χώρα, είναι αυτή που μέσα από τη μάχη για τα μικρά καθημερινά αναδεικνύει τη μάχη ανάμεσα στη «Δεξιά» και την «Αριστερά», με την τελευταία να μάχεται για υψηλές «αξίες» και την πρώτη να επιδίδεται σε «ακραίο λαϊκισμό».

Από εδώ και πέρα όλα έπονται φυσιολογικά. Για να μπορέσει να επιδοθεί απερίσπαστη στην «παραγωγική ανασυγκρότηση» της χώρας, η κυβέρνηση δίνει τα πάντα για τη γρήγορη ολοκλήρωση της αξιολόγησης – σε πείσμα του «δογματισμού» του ΔΝΤ, ώστε να μπορέσει να γίνει άμεσα η συζήτηση για τη μείωση του χρέους που θα ανοίξει τον δρόμο για «έκρηξη επενδύσεων» (Ν. Παππάς) σε πλήρη εναρμόνιση με το «νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα της χώρας, το οποίο [...] θα έχει έντονο κοινωνικό και οικολογικό αποτύπωμα και [θα δίνει έμφαση] σε μια νέα επιχειρηματικότητα που θα προάγει την προστιθέμενη αξία προϊόντων και υπηρεσιών καθώς και το υψηλού επιπέδου ανθρώπινο δυναμικό της χώρας» (Γ. Σταθάκης).

Η διαπλοκή βρίσκεται λοιπόν στη βάση των πολιτικών των Μνημονίων, αυτή αποτέλεσε τη βασική τροχοπέδη για την ανάπτυξη της χώρας!

Το πουκάμισο του φιδιού

Τι έχει απομείνει λοιπόν από τα καταστατικά στοιχεία του ΣΥΡΙΖΑ; Πόσο ξένο είναι το σημερινό πολιτικό και ιδεολογικό στίγμα του από τα ιστορικά συστατικά στοιχεία αυτού που αποτέλεσε έναν πυρήνα ριζοσπαστικότητας απέναντι στις κοινωνικές, οικονομικές και ιδεολογικές ανατροπές που έφερε τις τελευταίες δεκαετίες η κυριαρχία του νεοφιλελευθερισμού; Ποια ήταν η γέφυρα που τελικά έκανε εξαιρετικά εύκολη την πλήρη ανατροπή της «ανατροπής» και τη μετάλλαξή της σε κακέκτυπο τρέχουσας κεντροαριστερής φλυαρίας;

Θεωρώντας δεδομένο ότι η πολιτική μετάλλαξη δεν ήταν στιγμιαία ούτε αιφνίδια, αλλά σχεδιασμένη, προαναγγελθείσα, σταδιακή, και επιταχυνόμενη όσο πλησίαζαν οι εκλογές του 2015, οφείλουμε να αναζητήσουμε τα αίτια της στην αντιφατική συνύπαρξη στο εσωτερικό του κόμματος δυο συχνά αλληλοδιαπλεκόμενων τάσεων: της αντικαπιταλιστικής-κινηματικής στράτευσης που ενισχύθηκε στα χρόνια του «κινήματος κατά της νεοφιλελεύθερης καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης» και του «αριστερού κυβερνητισμού». Ο διεθνιστικός προσανατολισμός του πρώτου διευκόλυνε τον προσανατολισμό του δεύτερου στη γοητεία και έλξη των κρατικών μηχανισμών.

Η μάχη μεταξύ των δυο τάσεων ουδέποτε πήρε ανοιχτή μορφή διότι πολύ γρήγορα το κοινοβουλευτικό παιχνίδι μετά το 2012 πριμοδότησε ασφυκτικά τη δεύτερη τάση, που

σήμερα πια ανενδοίαστα προβάλλει τα κεντροαριστερά «οράματά» της με την απλοϊκότητα του νεοφώτιστου. Σε αυτό το πολιτικό κοντραμπάντο είχε βέβαια πολύτιμη βοήθεια από τον πολιτικό κρετινισμό του «Αριστερού Ρεύματος», που όπως η μήτρα από την οποία ουδέποτε απεγκλωβίστηκε αδυνατεί να στοιχειοθετήσει έστω ένα πολιτικό επίδικο αντικείμενο στη συγκυρία. Η «μάχη» για τον ρωσικό αγωγό και το κυνηγητό για τις «εξασφαλισμένες εναλλακτικές» χρηματοδοτικές πηγές δείχνουν ανάγλυφα το πολιτικό βεληνεκές της τάσης αυτής. Αν μάλιστα συνδυάσουμε το γεγονός ότι όλοι οι «εγκέφαλοι» της τάσης αυτής αντιλήφθηκαν την αλλαγή πλευσης μόλις στις 13 Ιουλίου 2015, παραμένοντας υπουργοί για ένα εξάμηνο και πλέον, δείχνει το μέγεθος της πολιτικής ανυπαρξίας τους.

Μπροστά σε αυτή την πολιτική ανεπάρκεια δεν ήταν ιδιαίτερα δύσκολο να ηγεμονεύσει η ηγετική ομάδα του αριστερού κυβερνητισμού, οικειοποιούμενη στο πλαίσιο ενός ευφυούς πολιτικού μάρκετινγκ βασικά σημαίνόμενα του λαϊκού ασυνείδητου που είχε κορεστεί από τα Μνημόνια μια αέναης λιτότητας. Και μόλις δόθηκε η ευκαιρία τα πέταξε από το κυβερνητικό τρένο, περίπου όπως τα φίδια αλλάζουν τα πουκάμισά τους όταν έρθει η εποχή.

Η κυβερνητική τακτική της Αριστεράς του ΣΥΡΙΖΑ ουδέποτε ασχολήθηκε με την ανάγκη για τόνωση των κοινωνικών αντιστάσεων, με την προμοδότηση κάποιων έστω ασθενικών τάσεων για ανάδυση μιας οικονομίας των αναγκών. Ήταν διαρκώς απασχολημένη με την επικοινωνιακή διαχείριση των διαρκών πολιτικών μετατοπίσεων που συγκρότησαν τη συνολική μετάλλαξη της «ανατροπής».

Τελικά, η «κυβερνώσα Αριστερά» δεν επιδίωξε καν τη μακρά πορεία μέσα από τους θεσμούς, που σε άλλες χώρες αντί να αλλάξει τους θεσμούς οδήγησε στη μετάλλαξη των δρομέων αντοχής.

Η Αριστερά του ΣΥΡΙΖΑ επιδόθηκε σε αγώνα sprint προς το πολιτικό και κοινωνικό αδιέξοδο, και πριν καν φτάσει στα μισά της διαδρομής έχει μείνει από καύσιμα και ιδέες για τη συνέχεια.

Και αναζητά πολιτικό σωσίβιο χωρίς «ιδεοληψίες», χωρίς προτιμήσεις, χωρίς διακρίσεις και τελικά χωρίς πυξίδα.

Πηγή: ΘΕΣΕΙΣ